

Mostar, 11.7.2024. godine

Broj: 07-02-1-634-7/24

Članovima FERK-a

PREDMET: Dostava Izvješća s održane opće rasprave

Dostavljam Vam Izvješće voditelja postupka s održane opće rasprave o Nacrtu pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže održane 3.7.2024. godine u prostorijama FERK-a, u Mostaru. U prilogu izvješća su zapisnik s održane opće rasprave i zaprimljeni pisani komentari na Nacrt pravilnika.

Privitak:

- Zapisnik s opće rasprave održane u Mostaru s popisom sudionika,
- Zaprimljeni pisani komentari na Nacrt pravilnika.

Voditelj opće rasprave

Igor Glibić

IZVJEŠĆE

voditelja opće rasprave o Nacrtu pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže

FERK-a je 3.7.2024. godine u Mostaru održao opću raspravu o Nacrtu pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže. Predloženi nacrt FERK je usvojio na XIV. redovitoj sjednici održanoj 11.6.2024. godine. Uz Nacrt pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst Obrazloženja uz ovaj nacrt, te tekst Obavijesti za javnost, kojom je javnost upoznata s održavanjem opće rasprave i načinu sudjelovanja na istoj, te davanju komentara.

Rok za dostavu pisanih komentara na Nacrt pravilnika je bio do 4.7.2024. godine do 12:00 sati.

Izvjeshće s opće rasprave o Nacrtu pravilnika sačinjeno je na temelju:

1. Pisanih komentara zaprimljenih na Nacrt pravilnika.
2. Komentara na Nacrt pravilnika iznesenih na općoj raspravi održanoj 3.7.2024. godine u Mostaru.

Na općoj raspravi u Mostaru sudjelovali su predstavnici JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo, USAID EPA i FMERI-a. Popis sudionika nalazi se u Zapisniku s opće rasprave, koji je sastavni dio ovog Izvješća.

Na Nacrt pravilnika zaprimljeni su pisani komentari od **JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo**, pod brojevima 07-02-1-634-3/24 i 07-02-1-634-5/24 i od **JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar** pod brojevima 07-02-1-634-4/24 i 07-02-1-634-6/24, koji se nalaze u prilogu ovoga Izvješća.

Izrečeni usmeni komentari na održanoj općoj raspravi, a koji su se odnosili na predloženi Nacrt pravilnika, su navedeni u nastavku:

Usmeni komentari JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar:

Predstavnici ovog javnog poduzeća su predložili da se „bazna godina“ definira u prijelaznom razdoblju u članku 50. stavku (1). Ovo predlažu iz razloga što je posljednji tarifni postupak proveden prije čak 14 godina, te smatraju da bazna godina po definiciji iz članka 8. ne bi predstavljala referentnu godinu u slučaju provođenja prvog sljedećeg tarifnog postupka. Predložili su da se u članak 50. dodaju stavci (7) i (8) koji bi glasili:

„(7) Utvrđivanje i odobravanje potrebnog prihoda vrši se u odnosu na prosječne vrijednosti prihoda, rashoda i regulatorne osnovice ostvarene u trogodišnjem razdoblju koje prethodi godini u kojoj se pokreće tarifni postupak.

(8) U prijelaznom razdoblju Operator distribucijskog sustava dužan je dostaviti svu potrebnu dokumentaciju, kao i ostalu relevantnu dokumentaciju, te obrazložiti opravdanost svih stavki poslovne aktivnosti kao i razloge njihova odstupanja u odnosu na prosječno trogodišnje ostvarenje ovih vrijednosti koje prethode godini u kojoj se pokreće tarifni postupak.“

Imajući u vidu primjenu MSFI 15 - Prihodi od ugovora s kupcima predložili su da se u stavku (3) članka 9. iza riječi „Prihodi od naknade za priključenje krajnjih kupaca na distributivnu mrežu“ dodaju riječi „sukladno MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima“.

Predloženo je da se u stavku (4) istoga članka napravi terminološka izmjena jer operator distribucijskog sustava prikazuje planirane rashode/troškove održavanja, a ne izgradnje priključaka. Kako su priključci imovina operatora ulaganja u izgradnju priključaka sadržana su u planu investicija, te su predložili da stavak (4) glasi: „U svom zahtjevu operator distribucijskog sustava posebno prikazuje vrijednosti planiranih investicija/ulaganja koja su vezana za izgradnju priključaka, u okviru svojih planiranih investicija.“

U članku 10. su predložili da se u stavku (2) trošak amortizacije ne umanjuje za trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine koja će se rashodovati u godini određivanja tarifa (A_{RS}) odnosno da formula glasi: $A = A_{PS} + A_{TP}$ iz razloga što se amortizacija, sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima, prestaje obračunavati kad se sredstvo povuče iz uporabe, tako da u ukupnom trošku amortizacije nije niti sadržana amortizacija sredstava koja se ne koriste za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, a kako je navedeno u točki a) stavka (2).

Predložili su da se izvrše izmjene u članku 12. stavak (10) jer formula za izračun regulatorne osnovice u obzir ne uzima imovinu u pripremi, što nije sukladno stavku (3) ovog članka, te bi trebalo korigirati predmetnu formulu ili definiciju neto vrijednosti stalne imovine sadržanu u stavku (6) kako bi se ova imovina uzela u obzir za izračun regulatorne osnovice.

Dalje su predložili da se stavci (13) i (14) istog članka usklade sa zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine, te da glase:

“(13) Operator distribucijskog sustava obavezan je, na kraju svakog izvještajnog perioda, vršiti test na umanjenje vrijednosti stalne imovine u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, kao i formalnu procjenu nadoknadivog iznosa vrijednosti stalne imovine kada se testom utvrdi postojanje indicija da je vrijednost neke imovine umanjena.

(14) Rezultati izvršenog testa na umanjenje i eventualne procjene stalne imovine operatora distribucijskog sustava treba biti uključen u zahtjev za odobrenje tarifnih stavova kako bi FERK mogao iste uzeti u razmatranje pri odobrenju regulatorne osnovice i iznosa povrata na imovinu.“

U stavku (2) članka 25. su predložili dodatnu razradu tarifnih elementa koji se odnose na proizvođače električne energije: priključna snaga i električna energija, sukladno članku 30. stavak (3) Metodologije.

Predložili su i izmjenu koncepta raspodjele potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na kategorije i grupe potrošnje na temelju analize marginalnih troškova. Naveli su kako je predložena metoda alokacije uvelike zasnovana na procjenama, te je ista vrlo teško primjenjiva s pozicije operatora distribucijskog sustava.

Analizirajući metodologije u okruženju predložili su, uvažavajući specifičnosti operatora distribucijskog sustava u Federaciji BiH, da isti na temelju vlastitih podataka, procjena i definiranih potreba sustava, predloži ključeve/metodu za alokaciju potrebnog prihoda po naponskim razinama, odnosno kategorijama i grupama potrošnje.

Temeljem navedenog, predložili su da se u članku 30. briše stavak (2). Dalje su predložili brisanje članka 31.

Predložili su da dosadašnji članak 32. postane članak 31., te da se isti mijenja i glasi:

„Članak 31.

(Alokacija potrebnog prihoda djelatnosti distribucije na kategorije i grupe potrošnje)

- (1) Potreban prihod djelatnosti distribucije koji se raspodjeljuje na kategorije i grupe potrošnje računa se kako slijedi:*

$$PP_P = UPP_D - PP_{MM} - PP_G$$

Gdje su:

PP_P – Potreban prihod djelatnosti distribucije koji se raspoređuje na kategorije i grupe potrošnje

UPP_D – Ukupan potreban prihod djelatnosti distribucije

PP_{MM} – Dio ukupnog prihoda djelatnosti distribucije alociran na tarifni element mjerno mjesto

PP_G – Prihod alociran na proizvođače priključene na distribucijsku mrežu

- (2) Potreban prihod djelatnosti distribucije iz stavka (1) alocirat će se po naponskim razinama 35 kV, 10 kV i 0,4 kV na osnovi transparentnih i objektivnih pravila (ključeva) koje predlaže operator distribucijskog sustava.*
- (3) Operator distribucijskog sustava uz prijedloge iz stavka (2) dostavlja analizu i obrazloženje predložene alokacije.*
- (4) Operator distribucijskog sustava za alokaciju potrebnog prihoda djelatnosti distribucije može koristiti dostupne podatke o udjelu vrijednosti osnovnih sredstava na pojedinoj naponskoj razini u ukupnoj vrijednosti osnovnih sredstava operatora distribucijskog sustava, distribucijskom kapacitetu, instaliranoj snazi transformatorskih stanica, priključnoj snazi krajnjih kupaca (ili procijenjenoj priključnoj snazi za kupce kod kojih se snaga ne mjeri), udjelu kategorija/grupa potrošnje u neistovremenom i/ili istovremenom vršnom opterećenju sustava i druge podatke koji mogu pružiti proporcionalnu i transparentnu osnovu za alokaciju.*

Usmeni komentari JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo:

U članku 2. su predložili da se riječ „*uspostavljanje*“ zamijeni riječi „*provođenje*“ obzirom da se radi o postupku.

U članku 3. su predložili da se precizira pojam „*godina određivanja tarifa*“ tj. da li je to kalendarska godina u kojoj se provodi tarifni postupak ili je godina u kojoj bi nove tarife trebale početi važiti.

U članku 9. stavak (3) su predložili da prihodi od naknade za priključenje ne budu odbitna stavka prilikom utvrđivanja potrebnog prihoda, posebno ako reguliranom subjektu neće biti odobren povrat na ekonomskim osnovama.

Dalje predlažu da se u stavku (4) članka 9. obzirom na računovodstveni tretman riječi „*planirane rashode/troškove koji su vezani za izgradnju priključaka*“ zamijene riječima „*planirane izdatke/ulaganja vezana za izgradnju priključaka*“.

Predložili su da se u članku 10. stavak (1) doda točka f) gdje bi se priznali i opravdali dokazani neto troškovi mrežarina po osnovu UPTS-a ako predmetni operator distribucijskog sustava za dio svoje usluge koristi mrežu drugih operatora u BiH.

U članku 11. stavak (4) su predložili da se maksimalni iznos priznatih rashoda po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja poveća sa 1% na 2% obzirom na moguće probleme sa likvidnosti vlasnika budućih ODS-ova koji se mogu preliti i na likvidnost samih ODS-ova. Naveli su kako se FERK ne bi trebao „zakivati“ sa pre niskim procentom, a u konkretnom tarifnom postupku može odrediti procent koji bude smatrao opravdanim.

Vežano za članak 12., a i za druge članke su komentirali kako nacrt pravilnika nije prepoznao moguću situaciju da se kod formiranja ODS-ova značajna stalna sredstva možda neće dati/prenijeti na ODS-ove već će ostati u vlasništvu vladajućih društava gdje su i sada. Moguće je da će vladajuća Društva (javne kompanije) ta sredstva dati u neku vrstu zakupa svojim ODS-ovima gdje bi možda naknada za mjesečni/godišnji zakup bila blizu troškova amortizacija.

Predložili su da se u stavku (10) članka 12. precizira na koji datum se odnose vrijednosti RO, NVi, AA i Di.

Dalje su komentirali propisano u članku 14. stavak (5) na način kako je nejasno tko proglašava da je tržište kapitala u Federaciji BiH dovoljno razvijeno, te predložili da se ova odredba izbriše.

U vezi članka 21. su postavili pitanje da li veću važnost kod određivanja potrebnog prihoda ima elektroenergetski bilans ili operativni plan za smanjenje tehničkih i netehničkih gubitaka iz članka 20.

Predložili su da se u članku 25. stavak (1) točka b) izbriše riječ „preuzeta“ i da se uvede novi članak za proizvođače, a ovaj preimenuje u „tarifni elementi za krajnje kupce“.

Složili su se sa komentarom predstavnika JP Elektroprivreda HZ HB u vezi raspodjele potrebnog prihoda na grupe i kategorije potrošnje gdje bi ODS-ovi imali određenu slobodu da primijene razumne, kvalitetno obrazložene, podacima potkrijepljene ključeve za raspodjelu potrebnog prihoda.

Predložili su u članku 32. stavak (1) da se izmijeni riječ „smjernica“ riječju „podloga“, a u stavku (3) članka 33. da se iza riječi „utvrđenih od“ doda riječ „strane“.

Predložili su i da se u članku 34. doda stavak (4) u kome bi se propisao u kojim slučajevima nije nužan tarifni postupak, kao npr. u slučaju izmjena tarifa koje određuje DERK. Ove aktivnosti trebaju biti provedene transparentno i na način da imaju što manji ili nikakav učinak na rezultate poslovanja ODS-a zbog promjene tarifa koje određuje DERK kroz svoje tarifne postupke.

Dalje su predložili da se u članku 36. stavak (7) riječi „pravo FERK-a za izvođenjem“ zamijene riječima „pravo FERK-a na izvođenje“.

Predložili su i da naziv članka 44. bude „Donošenje rješenja o potrebnom prihodu“.

Predložili su i da se članak 47. dodatno razradi, odnosno na koji način ODS-a obračunati trošak fakturira preko opskrbljivača na krajnje kupce.

Predložili su da se stavak (4) članka 50., odnosno trošak pokrivanja distribucijski gubitaka u prijelaznom razdoblju dopuni sa odredbom da ako ODS nabavlja energiju od privrednog društva koje je ujedno i njegov vlasnik onda ta cijena nabave distribucijskih gubitaka za konkretnu godinu može biti do +/- 3% različita u odnosu na cijenu koja je priznata važećim rješenjem FERK-a o odobrenom prihodu.

Dalje su predložili da se u stavku (5) članka 50. dodaju riječi: „*korigovano za procentualnu promjenu neto distributivne potrošnje kod odnosnog ODS-a u odnosu na količinu iz EEB-a godine zadnjeg provedenog tarifnog postupka*“.

Usmeni komentari USAID EPA:

Predložili su uvođenje odgovarajućih koeficijenata za podsticanje kvalitete opskrbe kojih u predloženom Nacrtu metodologije nema. Naveli su kako metodologija treba da omogući podsticanje kvalitete opskrbe i učinkovitost rada operatora distribucijskog sustava.

Predložili su da se razmotri uvođenje poticajne metodologije, te da se utvrdi adekvatnu stopa povrata kao jedan od bitnih elemenata.

Slijedeći komentar se odnosio na stopu povrata prije poreza, te su naveli kako u metodologiji nije naglašeno da li je riječ o realnoj ili nominalnoj stopi poreza.

Predložili su i preciziranje metode obračuna amortizacije kako ODS-ovi ne bi koristili mogućnost ubrzane amortizacije što bi imalo značajan utjecaj na povećanje tarife za korištenje distribucijske mreže.

Predložili su i uvođenje korekcijskih faktora, gdje bi na kraju regulatornog razdoblja određene troškove, prihode uvećavali, odnosno umanjivali za faktor korekcije, ovisno o njihovom ostvarenju u regulatornom razdoblju.

Usmeni komentari FMERI-a:

Predložili su da se u članku 25. umjesto riječi „preuzeta“ koristi termin „utrošena“, jer je prikladniji za neke korisnike sustava.

Pisani komentari:

Zaprimljeni pisani komentari od **JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo** pod brojevima 07-02-1-634-3/24 i 07-02-1-634-5/24, **JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar** pod brojevima 07-02-1-634-4/24 i 07-02-1-634-6/24, su isti kao i usmeni komentari izrečeni na općoj raspravi.

ANALIZA KOMENTARA:

Komentar da se u članku 2. riječ „*uspostavljanje*“ zamijeni s riječi „*provođenje*“ obzirom da se radi o postupku **se prihvata**.

Komentar da se u članku 3. precizira pojam „*godina određivanja tarifa*“ odnosno je li to kalendarska godina u kojoj se provodi tarifni postupak ili je godina u kojoj bi nove tarife trebale početi važiti **se ne prihvata**. Prilikom podnošenja zahtjeva operator distribucijskog sustava navodi od kada se planira primjena novih tarifa, pa taj datum predstavlja razdoblje ili godinu u kojem bi se nove tarife počele primjenjivati.

Komentar u vezi potrebe definiranja bazne godine u prijelaznom razdoblju, obzirom na protek vremena od zadnjeg provedenog tarifnog postupka, **je opravdan**. U članku 50. (Prijelazno razdoblje) uvode se novi stavci (6) i (7) koji glase:

„(6) Utvrđivanje i odobravanje potrebnog prihoda vrši se u odnosu na prosječne vrijednosti prihoda, rashoda i regulatorne osnovice ostvarene u trogodišnjem razdoblju koje prethodi godini u kojoj se pokreće tarifni postupak.“

(7) U prijelaznom razdoblju Operator distribucijskog sustava dužan je dostaviti svu potrebnu dokumentaciju, kao i ostalu relevantnu dokumentaciju, te obrazložiti opravdanost svih stavki poslovne aktivnosti, kao i razloge njihova odstupanja u odnosu na prosječno trogodišnje ostvarenje ovih vrijednosti koje prethode godini u kojoj se pokreće tarifni postupak.“

Postojeći stavak (6) postaje stavak (8) i dopunjava se člankom vezanom za baznu godinu, te isti glasi:

„(6) U prijelaznom razdoblju neće se primjenjivati članak 8., članak 21., članak 42. stavak (2), stavak (3) i stavak (4), članak 44. stavak (2) i članak 45. stavak (2) ovog Pravilnika.“

Komentar da se u u stavku (3) članka 9. iza riječi „Prihodi od naknade za priključenje krajnjih kupaca na distributivnu mrežu“ dodaju riječi „sukladno MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima“, obzirom na računovodstvene standarde **treba uvažiti**, nadalje komentar da prihodi od naknade za priključenje ne budu odbitna stavka prilikom utvrđivanja potrebnog prihoda **se ne može uvažiti** jer se reguliranom poduzeću u tarifnom postupku odobravaju svi opravdani troškovi, koji se pokrivaju kroz utvrđene tarife. Na taj način su „pokriveni“ svi troškovi pri izradi priključka, pa bi u slučaju uvažavanja komentara regulirano poduzeće ostvarivalo dupli prihod i kroz tarife i kroz naknadu za priključenje.

Komentar da se u stavku (4) članka 9. napravi terminološka izmjena jer operator distribucijskog sustava prikazuje planirane rashode/troškove održavanja, a ne izgradnje priključaka **je opravdan**, te izmijenjeni stavak glasi kako je i predloženo: „U svom zahtjevu operator distribucijskog sustava posebno prikazuje vrijednosti planiranih investicija/ulaganja koja su vezana za izgradnju priključaka, u okviru svojih planiranih investicija.“

Prijedlog dodavanja točke f) u članku 10. stavak (1) u kojoj bi se uvrstili troškovi mrežarina po osnovu UPTS-a ako predmetni operator distribucijskog sustava za dio svoje usluge koristi mrežu drugih operatora u BiH **je opravdan**. Sukladno Regulatornom kontnom planu ovi troškovi se računovodstveno evidentiraju na kontu 53142-Troškovi korištenja usluga drugih ODS-ova (međukompanijska suradnja). Računovodstveno evidentiranje troška i prihoda koji nastaju po ovom osnovu trenutno se vrši na Direkciji društva. Po razdvajanju ODS ovi troškovi se trebaju uključiti u potreban prihod djelatnost distribucije električne energije.

Komentar na stavak (2) članka 10. i potrebu da se propiše kako je riječ o proporcionalnoj metodi obračuna amortizacije **se može prihvatiti**. Na temelju uvaženog komentara točka a) ovoga stavka glasi: „Trošak amortizacije, kod određivanja potrebnog prihoda, dobiva se primjenom proporcionalne metode amortizacije, koja će na adekvatan način prikazati stvarno trošenje i uporabu imovine (materijalne i nematerijalne imovine) koja se koriste za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, uz primjenu odgovarajućih amortizacijskih stopa i vijeka trajanja materijalne i nematerijalne imovine.“

Komentar da se formula za izračun troška amortizacije u članku 10. promijeni, te da ista ne uključuje trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine koja će se rashodovati u godini određivanja tarifa (A_{RS}) **je opravdan** iz razloga što sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima amortizacija se prestaje obračunavati kad se sredstvo povuče iz uporabe, tako da u ukupnom trošku amortizacije nije niti sadržana amortizacija sredstava koja se ne koriste za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije. Točka c) stavka (2) mijenja se i glasi:

„Troškovi amortizacije se računaju po sljedećoj formuli:

$$A = A_{PS} + A_{TP}$$

gdje su :

A - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine u godini određivanja tarifa,
 A_{PS} - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine aktivnih na početku godine,
 A_{TP} - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine koja će biti aktivirana u godini određivanja tarifa.“

Komentar da se u članku 11. stavak (4) maksimalni iznos priznatih rashoda po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja poveća sa 1% na 2% obzirom na moguće probleme sa likvidnosti vlasnika budućih ODS-ova **nije opravdan**. FERK se već ranije opredijelio da je ovaj iznos od 1% maksimalni iznos do kojeg će se priznati iznos priznatih rashoda po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja, te iz tog razloga nema potrebe da se isti uvećava.

Komentar na članak 12. i potrebu korigiranja formule u stavku (10) **je opravdan** jer postojeća formula za izračun regulatorne osnovice nije uzimala u obzir imovinu u pripremi, što nije sukladno stavku (3) ovog članka. Nakon uvaženog komentara formula u stavku (10) glasi:

$$“ RO = (NV_{AI} + NV_{IUP}) - AA - D_I + TOI$$

gdje su:

RO — regulatorna osnovica koju odobrava FERK,

NV_{AI} - nabavna vrijednost angažirane materijalne i nematerijalne imovine,

NV_{IUP} - nabavna vrijednost materijalne i nematerijalne imovine u pripremi,

AA - akumulirana amortizacija,

D_I - sadašnja vrijednost donirane stalne imovine,

TOI - trajna obrtna imovina.“

Komentari na članak 12., ali i druge članke pravilnika koji se odnose na to da trenutno nije poznato u čijem vlasništvu će ostati sredstva nakon razdvajanja ODS iz vertikalno integriranog poduzeća trenutno nije moguće obraditi, te će FERK po razdvajanju pristupiti ili izmjeni važećih ili donošenju novih akata koji će biti usklađeni sa procesom razdvajanja ODS-a.

Komentar da se u stavku (10) članka 12. precizira na koji datum se odnose vrijednosti RO , NV_i , AA i D_i **nije opravdan**. Regulatorna osnovica, veličine na temelju koji se utvrđuje regulatorna osnovica, kao i svi troškovi, rashodi, prihodi odnose se na godinu za koju se utvrđuje potreban prihod.

Predložene izmjene stavaka (13) i (14) u članku 12. **se trebaju prihvatiti**, zbog usklađivanja sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine, te navedeni stavci glase:

“(13) Operator distribucijskog sustava obvezan je, na kraju svakog izvještajnog razdoblja, vršiti test na umanjenje vrijednosti stalne imovine sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, kao i formalnu procjenu nadoknadivog iznosa vrijednosti stalne imovine kada se testom utvrdi postojanje indicija da je vrijednost neke imovine umanjena.

(14) Rezultati izvršenog testa na umanjenje i eventualne procjene stalne imovine operatora distribucijskog sustava trebaju biti uključen u zahtjev za odobrenje tarifnih stavova kako bi

FERK mogao iste uzeti u razmatranje pri odobrenju regulatorne osnovice i iznosa povrata na imovinu.

Sukladno MRS 36 ODS je obavezan da na kraju svakog izvještajnog razdoblja utvrdi postoji li pokazatelj da neka imovina može biti umanjena uzimajući u obzir vanjske i interne izvore informacija. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba procijeniti nadoknadivi iznos imovine, kao i eventualni gubitak od umanjenja za koji je knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja stvara novac viša od njene nadoknadive vrijednosti. FERK će prilikom odvijanja tarifnog postupka za djelatnost distribucije električne energije sukladno svom diskrecijskom pravu donijeti odluku koji iznos rezultata izvršenog testa na umanjenje i eventualne procjene vrijednosti stalne imovine će biti uključen u regulatornu osnovicu.

Komentar o potrebi brisanja odredbe iz članka 14. stavak (5) jer je nejasno tko proglašava da je tržište kapitala u Federaciji BiH dovoljno razvijeno **je opravdan**, te riječi: „U razdoblju dok tržište kapitala u Federaciji Bosne i Hercegovine nije još dovoljno razvijeno“ treba brisati.

U vezi komentara na stopu i obračun poreza na dobit naglašavamo kako FERK priznaje trošak utvrđen na temelju zakonom propisane porezne stope.

U vezi članka 21. i upita da li veću važnost kod određivanja potrebnog prihoda ima elektroenergetski bilans ili operativni plan za smanjenje tehničkih i netehničkih gubitaka ističem kako će FERK će pri odobrenju ovoga troška analizirati i elektroenergetski bilans i operativni plan, ali i dostavljene elaborate i izvješća o distribucijskim gubitcima.

Prijedlog da se u metodologiju, pored tarifnih elemenata za krajnje kupce, uvedu i dodatno obrade tarifni elementi za proizvođače **je opravdan**. Zbog navedenog članak 25. mijenja naziv u „*Tarifni elementi za krajnje kupce*“, te se u istom članku pod b) briše riječ „*preuzeta*“. Na kraju poglavlja V. uvodi se novi članak 30. koji glasi:

„Članak 30.
(Tarifni elementi za proizvođače)

- (1) *Priključna snaga je tarifni element izražen u kW (kilovatima) i označava maksimalnu aktivnu snagu odobrenu za proizvođača u elektroenergetskoj suglasnosti.*
- (2) *Aktivna električna energija je tarifni element izražen u kWh (kilovatsatima) i označava izmjerenu količinu električne energije koju proizvođač isporuči u distribucijsku mrežu.*

Predložena izmjena koncepta raspodjele potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na kategorije i grupe potrošnje **se prihvata**, uz određene dorade. Dosadašnji članak 30. postaje članak 31. i glasi:

„Članak 31.
(Raspodjela potrebnog prihoda)

- (1) *Odobren potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije raspoređuje se na krajnje kupce i proizvođače priključene na distribucijsku mrežu.*
- (2) *Potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije koji se raspoređuje na krajnje kupce može se raspodijeliti na tarifne elemente: obračunska snaga i/ili aktivna električna energija i/ili mjerno mjesto krajnjeg kupca.*
- (3) *Potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije koji se raspoređuje na proizvođače može se raspodijeliti na tarifne elemente: priključna snaga i/ili aktivna električna energija.*
- (4) *Raspoređeni dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na proizvođače priključene na distribucijsku mrežu može maksimalno iznositi 15%.*
- (5) *Raspoređeni dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na tarifni*

- element mjerno mjesto krajnjeg kupca može maksimalno iznositi 10%.
- (6) *Odobreni trošak za pokrivanje distribucijskih gubitaka raspoređuje se na tarifni element aktivna električna energija.*
- (7) *Preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije, koji nije raspoređen na proizvođače i tarifni element mjerno mjesto krajnjeg kupca, raspoređuje se na tarifne elemente obračunska snaga i/ili aktivna električna energija.“*

Postojeći članak 31. se u potpunosti briše.

Članak 32. mijenja se i glasi:

„Članak 32.

(Raspodjela potrebnog prihoda djelatnosti distribucije na kategorije i grupe potrošnje)

- (1) *Preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije iz stavka (7) članka 31. koji se raspoređuje na kategorije i grupe potrošnje računa se kako slijedi:*

$$PP_{kat+grupe} = PP_D - PP_{MM} - PP_G$$

gdje su:

- PP_{kat+grupe} – preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije koji se raspoređuje na kategorije i grupe potrošnje,*
- PP_D – potreban prihod djelatnosti distribucije,*
- PP_{MM} – dio ukupnog prihoda djelatnosti distribucije raspoređen na tarifni element mjerno mjesto,*
- PP_G – prihod distribucije raspoređen na proizvođače priključene na distribucijsku mrežu.*
- (2) *Potreban prihod djelatnosti distribucije iz stavka (1) rasporedit će se po naponskim razinama 35 kV, 10 kV i 0,4 kV na osnovi transparentnih i objektivnih pravila (ključeva) koje predlaže operator distribucijskog sustava.*
- (3) *Operator distribucijskog sustava uz prijedloge iz stavka (2) dostavlja analizu i obrazloženje predložene raspodjele.*
- (4) *Operator distribucijskog sustava za raspodjelu potrebnog prihoda djelatnosti distribucije može koristiti dostupne podatke o udjelu vrijednosti osnovnih sredstava na pojedinoj naponskoj razini u ukupnoj vrijednosti osnovnih sredstava operatora distribucijskog sustava, distribucijskom kapacitetu, instaliranoj snazi transformatorskih stanica, priključnoj snazi krajnjih kupaca (ili procijenjenoj priključnoj snazi za kupce kod kojih se snaga ne mjeri), udjelu kategorija/grupa potrošnje u neistovremenom i/ili istovremenom vršnom opterećenju sustava i druge podatke koji mogu pružiti proporcionalnu i transparentnu osnovu za raspodjelu.“*

Kako je prihvaćen komentar po kome se raspodjela prihoda ne vrši po marginalnom trošku u pravilniku je izbrisana i definicija „Dugoročni marginalni trošak distribucijskog kapaciteta“ znači godišnji prihod potreban za nadoknadu ukupnih izdataka u najekonomičnijem kapitalnom ulaganju radi osiguranja dodatnog kapaciteta distribucijskog sustava“ iz članka 3.

Prijedlog izmjene riječi „smjernica“ riječju „podloga“, se odnosi na članak koji je predložen za brisanje.

Prijedlog dodavanja stavka (4) u članak 34. u kome bi se propisali slučajevi u kojima nije nužan tarifni postupak, kao npr. u slučaju izmjena tarifa koje određuje DERK **se ne može prihvatiti**, jer je u članku 42. Vođenje tarifnog postupka već predviđena i propisana mogućnost da FERK provede skraćeni postupak, bez održavanja formalne rasprave.

Predložena formulacija u članku 36. stavak (7) „pravo FERK-a na izvođenje“ **se prihvaća**.

Prihvaća se i prijedlog da naziv članka 44. bude „*Donošenje rješenja o potrebnom prihodu*“.

Članak 47. Posebne naknade na temelju propisa jedinica lokalne samouprave je uveden na temelju odredbi iz članka 60. Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine, a ODS-će obračunati trošak, iznos naknade, fakturirati preko opskrbljivača kao i druge svoje naknade. Iz navedenog razloga **nije prihvatljiv** komentar o potrebi dodatne razrade članka 47.

Komentar na stavak (4) članka 50., i eventualno odstupanje cijene za pokrivanja distribucijskih gubitaka u slučaju ako ODS nabavlja energiju od privrednog društva koje je ujedno i njegov vlasnik **nije opravdan**. FERK je ovim stavkom jasno propisao način utvrđivanja cijene električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka. U ovom stavku je također navedeno kako navedenu cijenu FERK ažurira mjesečno i objavljuje na svojoj službenoj internetskoj stranici, tako da se ne može govoriti o bilo kakvim odstupanjima jer je ova cijena javna, objavljena i poznata u svakom trenutku.

Prijedlog korekcije troška direkcije društva iz stavka (5) članka 50. za procentualnu promjenu neto distribucijske potrošnje kod odnosnog ODS-a u odnosu na količinu iz elektroenergetske bilance godine zadnjeg provedenog tarifnog postupka **nije opravdan**, jer troškovi direkcije društva nisu povezani sa distribucijskom potrošnjom. Nadalje ovaj stavak se odnosi samo na slučaj provođenja tarifnog postupka do završetka procesa razdvajanja nakon kojeg će operator distribucijskog sustava obavljati djelatnost distribucije električne energije neovisno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti.

U vezi prijedloga uvođenja poticajne metodologije, poticanja kvalitete opskrbe i korekcijskih faktora na kraju regulatornog razdoblja ističemo kako se FERK još uvijek nije opredijelio na poticajnu metodologiju iz razloga što se operatori distribucijskih sustava još uvijek nisu razdvojili iz vertikalno integriranih poduzeća, a i zbog činjenice kako je od zadnjih odobrenih troškova za djelatnost distribucije električne energije kroz tarifne postupake prošlo skoro 15 godina. Nakon što se provedu tarifni postupci, te dobije točna slika o troškovima operatora sustava i nakon što se isti sukladno članku 167. Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine razdvoje i operator distribucijskog sustava počne obavljati djelatnost distribucije električne energije neovisno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti, FERK će pristupiti donošenju poticajne tarifne metodologije.

PREPORUKA:

Na temelju analize komentara zaprimljenih na Nacrt pravilnika kao voditelj opće rasprave u privitku dostavljam članovima FERK-a tekst prijedloga Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže

Voditelj opće rasprave

Igor Glibić

Na temelju članka 56. stavak (2) Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 60/23), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine je na redovitoj sjednici održanoj u Mostaru godine donijela

Prijedlog

PRAVILNIK O METODOLOGIJI ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE DISTRIBUCIJSKE MREŽE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Pravilnika)

Pravilnikom o metodologiji za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FERK) propisuje:

- a) način pokretanja i vođenja tarifnog postupka,
- b) kriterije za priznavanje opravdanih rashoda operatora distribucijskog sustava,
- c) način utvrđivanja potrebnog prihoda operatora distribucijskog sustava,
- d) pravila i postupak alokacije odobrenog potrebnog prihoda
- e) način utvrđivanja tarifnih stavova i posebnih naknada za korisnike distribucijskih sustava,
- f) kategorije potrošnje i grupe korisnika sustava,
- g) tarifne elemente za obračun isporučene električne energije i snage.

Članak 2. (Ciljevi Pravilnika)

Ciljevi Pravilnika su stvaranje uvjeta za objektivno, transparentno i nediskriminirajuće utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže, te provođenje javnog, učinkovitog i ekonomičnog tarifnog postupka.

Članak 3. (Definicije)

Definicije pojmova koje se koriste u ovom Pravilniku, uključujući i one iz Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakona) su sljedeće:

- a) „**Alokacija troškova**“ znači raspodjelu troškova distribucije, distribucijskih gubitaka, prijenosa, Neovisnog operatora sustava Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: NOSBiH) i pomoćnih usluga na tarifne elemente i na kategorije i grupe korisnika sustava.
- b) „**Bilanca električne energije**“ znači plan koji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, kojim se planira ukupna proizvodnja i potrošnja električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine, način opskrbe električnom energijom, struktura proizvodnje i potrošnje električne energije, viškovi i nedostajuće količine električne energije i potrebna razina rezervnih kapaciteta za sigurnu opskrbu kupaca električnom energijom.
- c) „**Distribucija**“ znači prenošenje električne energije kroz distribucijske sustave srednjeg i niskog napona sa ciljem njene isporuke kupcima i preuzimanja distribucijske proizvodnje, ali ne uključuje opskrbu električnom energijom.
- d) „**Distribucijska mreža**“ označava funkcionalno povezan skup elektroenergetskih objekata koga čine elektroenergetski vodovi, transformatorske stanice i razvodna postrojenja srednjeg i niskog napona s pripadajućom opremom i uređajima.
- e) „**Distribucijski sustav**“ znači infrastrukturu (SN vodovi, transformatorske stanice i NN mreža) potrebnu za distribuciju električne energije.
- f) „**Elektroenergetska bilanca djelatnosti distribucije**“ znači godišnji plan preuzimanja električne energije i snage sa sustava prijenosa, drugih distribucija i plan preuzimanja električne energije i snage od proizvođača koji imaju izravan pristup distribucijskom sustavu, po naponskim razinama, uključujući i gubitke električne energije po naponskim razinama, kao i plan isporuke električne energije u druge sustave i krajnjim kupcima.
- g) „**Gubitci električne energije u distribuciji**“ znače razliku između ukupno preuzete i ukupno isporučene električne energije unutar distribucijskog sustava, tijekom odgovarajućeg vremenskog razdoblja.
- h) „**Istovremeno vršno opterećenje**“ znači opterećenje krajnjeg kupca, grupe ili kategorije potrošnje postignuto u vremenu vršnog opterećenja elektroenergetskog sustava.
- i) „**Korisnik sustava**“ znači svaku pravnu i fizičku osobu koja isporučuje ili preuzima električnu energiju preko distribucijskog sustava.
- j) „**Krivulja opterećenja**“ znači krivulju satnih razina opterećenja tijekom dnevnog, tjednog, mjesečnog ili godišnjeg vremenskog razdoblja, izrađen na osnovi podataka preuzetih s intervalnih brojlara.
- k) „**Licencirana imovina**“ znače stalnu (materijalnu i nematerijalnu) imovinu kojima se obavlja elektroprivredna djelatnost distribucije, za čije obavljanje je potrebna dozvola FERK-a.
- l) „**Neistovremeno vršno opterećenje**“ znači maksimalno opterećenje grupe ili kategorije potrošnje, ostvareno neovisno o istovremenom vršnom opterećenju elektroenergetskog sustava.
- m) „**Obračunska stopa godišnje naknade za povrat ulaganja**“ znači godišnju stopu kojom se diskontira iznos investicijskog ulaganja, kako bi se utvrdio godišnji iznos prihoda, potrebnog kako bi se ulaganje nadoknadilo.
- n) „**Odobreni potreban prihod**“ znači iznos prihoda koji je FERK odobrio, a koji je potreban operatoru distribucijskog sustava za pokrivanje opravdanih rashoda nastalih obavljanjem djelatnosti distribucije električne energije.
- o) „**Operator distribucijskog sustava**“ znači pravnu osobu odgovornu za rad, upravljanje, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na određenom zemljopisnom području i njegovo

povezivanje sa drugim sustavima, te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovolji razumnu potražnju za distribucijom električne energije na ekonomski primjeren način.

- p) **„Ponderirana prosječna stopa povrata“** znači stopu povrata na potrebnu neto stalnu imovinu (materijalnu i nematerijalnu) i trajnu obrtnu imovinu potrebnu za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije koju odobrava FERK prema strukturi izvora iz kojih se financira (vlasnički i pozajmljeni kapital) i koja se primjenjuje za određivanje tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava.
- q) **„Regulatorna osnovica“** znači odobreni iznos sredstava za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije čiji je iznos jednak zbroju neto sadašnje vrijednosti stalnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava, isključujući donirana sredstva.
- r) **„Regulatorno razdoblje“** znači vremensko razdoblje za koje se određuju regulirane naknade ili cijene.
- s) **„Tarifa“** označava naknadu ili više naknada za korištenje elektroenergetske mreže ili usluge u svezi s električnom energijom.
- t) **„Tarifni elementi“** znače obračunske veličine na temelju kojih se utvrđuju tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava. Tarifni elementi su: obračunska snaga, aktivna električna energija, jalova električna energija i mjerno mjesto kupca.
- u) **„Tarifni stavovi“** znače jedinične cijene za tarifne elemente, koji se primjenjuju na kategorije i grupe korisnika sustava.

DIO DRUGI - METODOLOGIJA ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE DISTRIBUCIJSKE MREŽE

POGLAVLJE I. NAČELA I CILJEVI METODOLOGIJE ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE DISTRIBUCIJSKE MREŽE

Članak 4.

(Načela i ciljevi metodologije)

Metodologija za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže zasniva na sljedećim načelima i ciljevima:

- a) proporcionalnost i nediskriminacija,
- b) javnost i objektivnost kriterija za priznavanje troškova,
- c) poticanje učinkovitog korištenja distribucijske mreže,
- d) održivost investiranja u distribucijsku mrežu,
- e) balans između kvaliteta usluge i cijena koje plaćaju krajnji kupci,
- f) izbjegavanje unakrsnih subvencija između različitih grupa korisnika mreža,
- g) poticanje kvaliteta opskrbe i učinkovitosti rada operatora distribucijskog sustava,
- h) povećanje sigurnosti opskrbe,
- i) povećanje informacijske sigurnosti i
- j) primjena suvremenih tehnologija.

Članak 5.

(Primjena metodologije)

- (1) Metodologija za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže se primjenjuje na djelatnost distribucije električne energije koju obavlja operator distribucijskog sustava.
- (2) Metodologijom iz stavka (1) ovog članka se propisuje način određivanja: potrebnog prihoda za djelatnost distribucije električne energije, troškova nabave električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka i tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava.

Članak 6.
(Analiza prihoda i rashoda)

- (1) FERK vrši analizu prihoda i rashoda kako bi se mogao utvrditi potreban prihod za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (2) Prilikom analize prihoda i rashoda FERK može koristiti izvješća neovisnog revizora i revizorskih institucija koje su zakonom ovlaštene za obavljanje revizije, a koje operator distribucijskog sustava treba dostaviti FERK-u.
- (3) Operator distribucijskog sustava je obavezan dostaviti FERK-u svu zatraženu dokumentaciju, podatke i informacije, sukladno Zakonu, Pravilniku o regulatornom kontnom planu (Službene novine Federacije BiH, broj 105/21), Pravilniku o izvještavanju (Službene novine Federacije BiH, broj 13/24) i drugim propisima i pravilima FERK-a.
- (4) Ukoliko operator distribucijskog sustava ne raspolaže zahtijevanim podacima, obavezan je izvršiti procjenu istih. U suprotnom FERK zadržava pravo procjene podataka koristeći iskustvenu praksu, dostupne podatke i informacije iz okruženja, kao i usporedne analize (*benchmarking*) istih ili sličnih elektroprivrednih društava.

POGLAVLJE II. POTREBAN PRIHOD

Članak 7.
(Osnove potrebnog prihoda)

- (1) Potreban prihod se utvrđuje za djelatnost distribucije električne energije s ciljem utvrđivanja tarifnih stavova za korisnike distribucijske mreže.
- (2) Kao temelj za utvrđivanje potrebnog prihoda koriste se podatci o odobrenim prihodima i rashodima, te imovini i izvorima imovine iz bazne godine, kao i analize zahtijevanih prihoda i rashoda, te imovine i izvora imovine i njihovi dokazi.
- (3) Operator distribucijskog sustava sve podatke koji ulaze u izračun potrebnog prihoda, treba usuglasiti s bilancom električne energije, usvojenom od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, koja je temeljni dokument za izračun tarifa.

Članak 8.
(Bazna godina)

- (1) Bazna godina je referentna godina u odnosu na koju se vrši utvrđivanje i odobravanje potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije.

- (2) Podatke o prihodima i rashodima i regulatornoj osnovici bazne godine predstavljaju prihodi i rashodi i regulatorna osnovica odobreni od FERK-a u posljednjem provedenom tarifnom postupku za djelatnost distribucije električne energije.

Članak 9.

(Određivanje potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije)

- (1) Potreban prihod za djelatnost distribucije električne energije utvrđuje se na način da se ukupni rashodi, uvećani za povrat na kapital potreban za financiranje regulatorne osnovice i porez na dobit umanje za ostale prihode, koji su nastali korištenjem licencirane imovine distribucijske mreže.

$$PP_D = U_R + POV + P_D - OP$$

gdje su:

- PP_D - potreban prihod djelatnosti distribucije,
 U_R - ukupni rashodi,
 POV - iznos povrata na regulatornu osnovicu,
 P_D - porez na dobit,
 OP - ostali prihodi.

- (2) Ukupni rashodi operatora distribucijskog sustava predstavljaju opravdane troškove poslovne aktivnosti i opravdane ostale rashode poslovanja, te se izračunavaju prema formuli:

$$U_R = TPA + OR$$

gdje su:

- U_R - ukupni rashodi operatora distribucijskog sustava,
 TPA - opravdani troškovi poslovne aktivnosti,
 OR - opravdani ostali rashodi.

Troškovi poslovne aktivnosti operatora distribucijskog sustava predstavljaju opravdane troškove rada i održavanja i opravdane troškove amortizacije stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava.

$$TPA = T_{RiO} + A$$

- T_{RiO} - opravdani troškovi rada i održavanja,
 A - opravdani troškovi amortizacije stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstva.

- (3) Prihodi od naknade za priključenje krajnjih kupaca na distribucijsku mrežu sukladno MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima, te prihodi od nestandardnih usluga smatraju se odbitnom stavkom prilikom utvrđivanja potrebnog prihoda za djelatnost distribucije električne energije.
- (4) U svom zahtjevu operator distribucijskog sustava posebno prikazuje vrijednosti planiranih investicija/ulaganja koja su vezana za izgradnju priključaka, u okviru svojih planiranih investicija.

Članak 10. (Troškovi poslovne aktivnosti)

Troškovi poslovne aktivnosti operatora distribucijskog sustava predstavljaju opravdane troškove rada i održavanja i opravdane troškove amortizacije stalne materijalne i nematerijalne imovine. Operator distributivnog sustava je dužan da troškove poslovne aktivnosti evidentira na računima u skladu sa pravilima kojim se propisuje vođenje knjigovodstvene evidencije i u skladu sa Regulatornim kontnim planom.

- 1) Troškovi rada i održavanja uključuju troškove rada i održavanja, koji su neophodni operatoru distribucijskog sustava u obavljanju djelatnosti distribucije električne energije, a u koje su uključeni:
  - a) Materijalni troškovi (utrošene sirovine i materijal, utrošena energija i gorivo, utrošeni pričuvni dijelovi, otpis sitnog inventara, HTZ, ambalaže i auto-gume). U okviru računovodstvenog konta utrošena energija i gorivi točnije u analitici ovog konta se evidentira i trošak preuzete električne energije za nadoknadu gubitaka u distribucijskoj mreži, koji se zasebno razmatra.
  - b) Troškovi plaća i ostalih primanja radnika i drugih fizičkih osoba (troškovi plaća, troškovi naknada plaća, troškovi službenih putovanja zaposlenih, troškovi ostalih primanja, naknade i materijalna prava radnika, troškovi naknada članovima odbora, povjerenstva i sl., troškovi naknada ostalim fizičkim osobama).
  - c) Troškovi proizvodnih usluga (troškovi usluga izrade i dorade učinaka, troškovi prijevoznih usluga, troškovi usluga održavanja, troškovi najma, troškovi sajмова, troškovi reklame i sponzorstva, troškovi istraživanja, troškovi razvoja koji se ne kapitaliziraju, troškovi ostalih usluga).
  - d) Nematerijalni troškovi (troškovi ostalih usluga, troškovi reprezentacije, troškovi premije osiguranja, troškovi platnog prometa, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga, troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravne osobe, troškovi članskih doprinosa i sličnih obveza, ostali nematerijalni troškovi).
  - e) Troškovi rezerviranja (troškovi rezerviranja po osnovu datih jamstvenih rokova, troškovi rezerviranja za obnavljanje prirodnih bogatstava, troškovi rezerviranja za zadržane kaucije i depozite, troškovi rezerviranja za restrukturiranja poduzeća, troškovi rezerviranja za naknade i druge beneficije radnika, troškovi rezerviranja za sudske sporove i štetne ugovore, troškovi ostalih rezerviranja),
  - f) Troškovi mrežarina po osnovu UPTS-a ako predmetni operator distribucijskog sustava za dio svoje usluge koristi mrežu drugih operatora u BiH.
- 2) Trošak amortizacije predstavlja postupno smanjivanje vrijednosti neke imovine tijekom promatranog vremenskog razdoblja i obračunava se godišnje prema postupku predviđenim zakonom.
  - a) Trošak amortizacije, kod određivanja potrebnog prihoda, dobiva se primjenom proporcionalne metode amortizacije, koja će na adekvatan način prikazati stvarno trošenje i uporabu imovine (materijalne i nematerijalne imovine) koja se koriste za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, uz primjenu odgovarajućih amortizacijskih stopa i vijeka trajanja materijalne i nematerijalne imovine.
  - b) Trošak amortizacije jednak je trošku amortizacije materijalne i nematerijalne imovine aktivne na početku godine, uvećanih za troškove amortizacije materijalne i nematerijalne imovine koja će biti aktivirana u godini određivanja tarifa, te umanjnim za trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine koja će biti rashodovana u godini određivanja tarifa.

c) Troškovi amortizacije se računaju po sljedećoj formuli:

$$A = A_{PS} + A_{TP}$$

gdje su :

- A - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine u godini određivanja tarifa,
  - A_{PS} - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine aktivnih na početku godine,
  - A_{TP} - trošak amortizacije materijalne i nematerijalne imovine koja će biti aktivirana u godini određivanja tarifa,
- d) U trošak amortizacije uključuje se i iznos amortizacije za materijanu i nematerijalnu imovinu dobivenu bez naknade (donirana imovina).
- e) Troškovi poslovne aktivnosti za obavljanje djelatnosti distribucije utvrđuju se na osnovu dokumentacije dostavljene u tarifnom postupku i dokumentacije sa kojom raspolaže FERK.
- f) Operator distributivnog sistema dužan je dostavi svu potrebnu dokumentaciju, kao i ostalu relevantnu dokumentaciju, te da obrazloži opravdanost svih stavki poslovne aktivnosti kao i razloge njihova odstupanja u odnosu na odobrene troškove u prethodnom tarifnom postupku.

Članak 11.

(Ostali rashodi poslovanja)

- (1) Prilikom utvrđivanja potrebnog prihoda operatora distribucijskog sustava u isti mogu biti uključeni i ostali rashodi poslovanja za koje FERK procjeni kako su opravdani i koje operator distributivnog sistema ostvaruje sa stalnom imovinom čiji su troškovi priznati u troškovima poslovne aktivnosti.
- (2) Kod utvrđivanja potrebnog prihoda u ostale rashode poslovanja ne uključuju se:
  - a) kazne koje izriču nadležna tijela,
  - b) kaznene i zatezne kamate koje proistječu iz nepravodobnog izvršavanja obveza iz zaključenih ugovora ili obveza na temelju dažbina,
  - c) rashodi od šteta iz prethodnog razdoblja za koje je utvrđeno kako su nastale zbog neprihvatljivih propusta elektroprivrednog društva kao posljedica nemara ili grube nepažnje,
  - d) drugi rashodi ukoliko FERK procjeni kako nisu nastali u cilju obavljanja djelatnosti poslovne aktivnosti.
- (3) Rashodi od kamata po kreditima neće se razmatrati kroz ostale rashode poslovanja, već će se oni u potreban prihod uključiti kroz povrat na pozajmljena sredstva.
- (4) Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja će se priznavati maksimalno do 1% od iznosa ukupno ostvarenog prihoda operatora distribucijskog sustava.
- (5) FERK će odobriti određeni postotak rashoda od otpisanih potraživanja na osnovu odgovarajućih analiza o poduzetim mjerama koje je operator distributivnog sustava poduzeo kako bi potraživanja od kupaca bila naplaćena.

Članak 12.

(Regulatorna osnovica)

- (1) Regulatorna osnovica se utvrđuje na osnovu vrijednosti stalne imovine (materijalne i nematerijalne) potrebne za obavljanje djelatnosti distribucije i predstavlja osnovu za određivanje troškova poslovne aktivnosti i povrata na kapital.
- (2) U regulatornu osnovicu može biti uključena samo ona imovina (materijalna i nematerijalna) i trajna obrtna imovina koja se koriste za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (3) Regulatorna osnovica se utvrđuje kao zbroj neto vrijednosti anagažovane stalne imovine (materijalne i nematerijalne), trajne obrtne imovine i imovine u pripremi koja će biti aktivirana tijekom godina određivanja tarifa.
- (4) Stalna imovina je imovina koja po svojoj prirodi ima vijek trajanja dulji od trenutnog računovodstvenog razdoblja (godine dana) i koja se koriste u radu operatora distribucijskog sustava. U stalnu imovinu operatora distribucijskog sustava koja čini regulatornu osnovicu uključuju se materijalna i nematerijalna imovina (osim *goodwill* kao nematerijalne imovine).
- (5) Trajna obrtna imovina obuhvata imovinu koja se koristi u tekućem razdoblju i čini ih zbroj minimalno neophodnih zaliha materijala i pričuvnih dijelova, inventara, potraživanja od kupaca i novčanih sredstava potrebnih za podmirenje tekućih obveza.
- (6) Neto vrijednost stalne imovine (materijalne i nematerijalne imovine) priznaje se kao iznos nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja zbog obezvrijeđenja imovine, ali samo za imovinu koja se koristi za obavljanje distributivne djelatnosti.
- (7) U slučaju da je u okviru operatora distribucijskog sustava izvršena revalorizacija stalne imovine tj. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti s tržišnom vrijednošću stalne imovine neto vrijednost stalne imovine se priznaje u iznosu tržišne ili fer vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i to samo za onu imovinu koja služe za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (8) Iz regulatorne osnovice se isključuju stalna imovina (materijalna i nematerijalna imovina) koja će biti rashodovana tijekom godine određivanja tarifa.
- (9) U vrijednost regulatorne osnovice ne uključuju se vrijednost besplatno preuzete imovine (donirana imovina, prenos imovine bez naknade, učešće građana u izgradnji objekta, državna davanja i pomoć). Operator distribucijskog sustava je obavezan voditi ažurnu evidenciju o svojoj imovini koja je besplatno preuzeta i primljena bez naknade, fer vrijednosti te imovine, podatke o pripadajućem trošku amortizacije donirane imovine, podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti, otpisu i rashodovanju iste.
- (10) Regulatorna osnovica za obračun povrata na sredstva angažirana u vršenju djelatnosti distribucije električne energije određuje se na sljedeći način:

$$RO = (NV_{AI} + NV_{IUP}) - AA - D_I + TOI$$

gdje su:

RO - regulatorna osnovica koju odobrava FERK,

NV_{AI} - nabavna vrijednost angažirane materijalne i nematerijalne imovine,

NV_{IUP} - nabavna vrijednost materijalne i nematerijalne imovine u pripremi,

AA - akumulirana amortizacija,

D_I - sadašnja vrijednost donirane stalne imovine,

TOI - trajna obrtna imovina.

- (11) Iznos neto amortizirane stalne imovine i trajne obrtne imovine razmatra i utvrđuje

FERK.

- (12) Operator distribucijskog sustava dostavlja FERK-u registar stalne imovine (materijalne i nematerijalne imovine).
- (13) Operator distribucijskog sustava obavezan je, na kraju svakog izvještajnog razdoblja, vršiti test na umanjenje vrijednosti stalne imovine sukladno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, kao i formalnu procjenu nadoknadivog iznosa vrijednosti stalne imovine kada se testom utvrdi postojanje indicija da je vrijednost neke imovine umanjena.
- (14) Rezultati izvršenog testa na umanjenje i eventualne procjene stalne imovine operatora distribucijskog sustava trebaju biti uključeni u zahtjev za odobrenje tarifnih stavova kako bi FERK mogao iste uzeti u razmatranje pri odobrenju regulatorne osnovice i iznosa povrata na imovinu.
- (15) FERK procjenjuje potrebu za revizijom i obim revizije regulatorne osnovice u cilju određivanja tarifa.

Članak 13.

(Trajna obrtna imovina)

U regulatornu osnovicu se uključuje i neto vrijednost trajne obrtne imovine i to u visini minimalno potrebnog iznosa za održavanje zaliha materijala i rezervnih dijelova za neometano obavljanje djelatnosti distribucije, potrebnog iznosa za financiranje potraživanja od korisnika sistema, uzimajući u obzir period vezivanja tekućih potraživanja u odnosu na period vezivanja obaveza prema dobavljačima, te minimalni dnevni nivo gotovine.

Članak 14.

(Ponderirana prosječna stopa povrata)

- (1) Ponderirana prosječna stopa povrata (PPSP) je ponderirani trošak pozajmljenog kapitala i vlasničkog kapitala. U postupku određivanja potrebnog prihoda ova stopa se primjenjuje na regulatornu osnovicu. Utvrđuje se u iznosu koji je jednak zbroju udjela vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu, pomnoženog s cijenom (troškom) vlasničkog kapitala i udjela pozajmljenog kapitala (kratkoročni i dugoročni dugovi) u ukupnom kapitalu, pomnoženog s cijenom (troškom) pozajmljenog kapitala.
- (2) Stopa povrata na vlasnički kapital prije oporezivanja određuje se na način koji odražava specifični rizik poslovanja operatora distribucijskog sustava, kao i uvjete pribavljanja kapitala na financijskom tržištu u godini određivanja tarifa.
- (3) Ponderirana stopa povrata na pozajmljeni kapital je ponderirana prosječna kamatna stopa na kredite (dugoročne i kratkoročne kredite) prema stanju u poslovnim knjigama operatora distribucijskog sustava. FERK određuje jesu li pozajmljena sredstva za financiranje poslovanja uzimana racionalno i obazrivo, te sukladno tome odobrava ili ne odobrava iznos stope financiranja duga na pozajmljeni kapital.
- (4) Ponderirana prosječna stopa povrata računa se na sljedeći način:

$$PPSP_{NO} = s_{VK} * VK + s_{PK} * (1 - p) * PK$$

gdje su:

$PPSP_{NO}$ - ponderirana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava

- FERK,
- S_{VK} - stopa povrata na vlasnički kapital koju odobrava FERK,
- VK - udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu (vlasničkom i pozajmljenom),
- S_{PK} - ponderirana stopa povrata na pozajmljeni kapital, koju odobrava FERK,
- PK - udio pozajmljenog kapitala u ukupnom kapitalu (vlasničkom i pozajmljenom),
- $S_{PK} * (1-p)$ - ponderirana stopa povrata na pozajmljeni kapital nakon oporezivanja, stvarni trošak pozajmljenog kapitala koji odobrava FERK,
- p - zakonski određena stopa poreza na dobit.
- (5) FERK će određivati stopu povrata na vlasnički kapital.
- (6) Prilikom utvrđivanja udjela vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu iznos vlasničkog kapitala se umanjuje za iznos realiziranog revalorizacijskog viška.

Članak 15.
(Odobreni povrat)

Odobreni iznos povrata uključen u odobren potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije se računa na sljedeći način:

$$POV = RO * PPSP_{NO}$$

gdje su:

- POV - iznos povrata na regulatornu osnovicu,
- RO - regulatorna osnovica koju odobrava FERK,
- $PPSP_{NO}$ - ponderirana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava FERK.

Članak 16.
(Porez na dobit)

Porez na dobit priznaje se u iznosu utvrđenom umnoškom iznosa povrata prije oporezivanja i zakonske porezne stope na dobit, te se dobije na sljedeći način:

$$P_D = PPSP_{PO} * RO * p$$

$$PPSP_{PO} = \frac{PPSP_{NO}}{1-p}$$

$$P_D = \frac{PPSP_{NO}}{1-p} * RO * p$$

gdje su:

- P_D - iznos poreza na dobit,
 $PPSP_{PO}$ - ponderirana prosječna stopa povrata prije oporezivanja koju odobrava FERK,
 $PPSP_{NO}$ - ponderirana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava FERK,
 RO - regulatorna osnovica,
 p - zakonski određena stopa poreza na dobit.

Članak 17. (Ostali prihodi)

- (1) Ostali prihodi su prihodi nastali korištenjem stalne imovine (materijalne i nematerijalne imovine) i predstavljaju odbitnu stavku tijekom utvrđivanja potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije.
- (2) Kod utvrđivanja ostalih prihoda od stalne imovine, uključene u regulatornu osnovicu, FERK uzima u obzir odobrenje u baznoj godini za svaku vrstu prihoda, strukturu imovine uključene u regulatornu osnovicu i pripadajuće rashode, kao i druge činjenice koje mogu utjecati na visinu ostvarenih ostalih prihoda od stalne imovine u godini za koju se utvrđuju tarife.
- (3) Ostali prihodi su:
  - a) poslovni prihodi (prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe ili učinaka, prihodi od pruženih usluga, ostali poslovni prihodi),
  - b) promjena fer vrijednosti dugoročne nefinancijske imovine (povećanje fer vrijednosti investicijskih nekretnina koje se amortizuju, povećanje fer vrijednosti biološke imovine koja se ne amortizira, smanjenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina koje se ne amortizuju, smanjenje fer vrijednosti biološke imovine koja se ne amortizira),
  - c) ostali poslovni prihodi (prihodi od premija, subvencija, poticaja, prihodi od najma, prihodi od donacija, prihodi od članarina, prihodi od tantijema i licenciranih prava, prihodi iz namjenskih izvora financiranja, prihodi od dividendi, ostali prihodi po drugim osnovama),
  - d) financijski prihodi (prihodi od kamata od povezanih strana, prihodi od kamata od nepovezanih strana, pozitivne kursne razlike, prihodi po osnovu valutne klauzule i ostali financijski prihodi),
  - e) ostali prihodi i dobitci (dobitci od otuđenja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme, dobitci od otuđenja investicijskih nekretnina, dobitci od otuđenja biološke imovine, dobitci od otuđenja dugoročne imovine namjenjene prodaji i imovine poslovanja koja se obustavlja, dobitci od otuđenja financijske imovine i ulaganja u povezane strane, dobitci od prodaje materijala, viškovi, naplaćena prethodno otpisana potraživanja, dobitci od derivatnih financijskih instrumenata, otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi),
  - f) prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (dobitci od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine, dobitci od nekretnina, postrojenja i opreme, dobitci od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina koje se vode po trošku, dobitci od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po trošku, dobitci od usklađivanja vrijednosti dugoročne financijske imovine, dobitci od usklađivanja vrijednosti zaliha, dobitci od usklađivanja vrijednosti kratkoročne financijske imovine, dobitci od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja, dobitci od usklađivanja vrijednosti dugoročne imovine namjenjene prodaji i imovine poslovanja koje se

- obustavlja, dobiti od usklađivanja vrijednosti ostale financijske i nefinancijske imovine),
- g) efekti promjena računovodstvenih politika i ispravaka greški iz ranijih godina (prihodi po osnova promjena računovodstvenih politika, prihodi po osnovu ispravaka grešaka iz ranijih razdoblja).

Članak 18.

(Materijalna i nematerijalna imovina)

- (1) Prilikom izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, FERK će odobriti uključenje u regulatornu osnovicu određenog iznosa materijalne i nematerijalne imovine, ako će ta sredstva biti aktivirana tijekom godine određivanja tarifa.
- (2) Pri utvrđivanju regulatorne osnovice FERK će ocjenjivati svako ulaganje u stalnu imovinu za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije s gledišta opravdanosti, izvodljivosti i ciljeva koji se ulaganjem postižu, uzimajući u obzir uvjete, okolnosti i dostupne informacije u razdoblju donošenja odluke o investiciji.
- (3) FERK će vršiti analize na temelju podataka o ostvarenim investicijama operatora distribucijskog sustava u prethodne tri godine i na temelju toga će razmatrati planirana investicijska ulaganja za godinu za koju se određuju tarife i uključiti određeni iznos materijalne i nematerijalne imovine u regulatornu osnovicu.

Članak 19.

(Elektroenergetska bilanca djelatnosti distribucije)

- (1) Operator distribucijskog sustava je obavezan dostaviti FERK-u plan preuzimanja električne energije i snage sa sustava prijenosa, drugih distribucija i plan preuzimanja električne energije i snage od proizvođača koji imaju izravan pristup distribucijskom sustavu, po naponskim razinama, uključujući i gubitke električne energije po naponskim razinama, kao i plan isporuke električne energije u druge sustave i krajnjim kupcima.
- (2) Elektroenergetska bilanca operatora distribucijskog sustava je usuglašena s bilancom električne energije Federacije Bosne i Hercegovine i NOSBiH-om.

POGLAVLJE III. GUBITCI ELEKTRIČNE ENERGIJE U DISTRIBUCIJSKOM SUSTAVU

Članak 20.

(Gubitci u distribucijskom sustavu)

- (1) Operator distribucijskog sustava obavezan je prilikom dostavljanja dokumentacije u svrhu tarifnog postupka dostaviti FERK-u elaborate i izvješća o ukupnim gubitcima u distribucijskom sustavu, po naponskim razinama s procjenom udjela tehničkih i netehničkih gubitaka.
- (2) Operator distribucijskog sustava je obavezan pratiti i izračunavati gubitke električne energije

- po naponskim razinama, te iste sukladno Pravilniku o izvještavanju dostavljati FERK-u.
- (3) FERK će analizirati elaborate i izvješća iz stavka (1) ovog članka, te će uzimajući u obzir specifične karakteristike svakog distribucijskog sustava i nabavu električne energije za pokrivanje istih odobriti iznose troškova za nadoknadu gubitaka električne energije.
  - (4) U cilju smanjenja tehničkih i netehničkih gubitaka električne energije operator distribucijskog sustava pri podnošenju zahtjeva za utvrđivanje tarife za korištenje distribucijske mreže, mora dostaviti operativni plan za smanjenje tehničkih i netehničkih gubitaka s određenim vremenskim okvirima.

Članak 21.

(Troškovi za nadoknadu distribucijskih gubitaka)

- (1) Operator distribucijskog sustava električnu energiju potrebnu za pokrivanje distribucijskih gubitaka nabavlja po tržišnim načelima.
- (2) Pri odobrenju ovoga troška FERK će voditi računa o tome da operator distribucijskog sustava nabavlja električnu energiju na ekonomičan i učinkovit način u cilju odabira ekonomski najpovoljnije ponude.
- (3) Prilikom odobravanja troškova za nadoknadu distribucijskih gubitaka FERK će se rukovoditi operativnim planom za smanjenje tehničkih i netehničkih gubitaka iz članka 20. stavak (4) ovog Pravilnika i sukladno tome korigirati troškove za nadoknadu distribucijskih gubitaka.

POGLAVLJE IV. KATEGORIJE I GRUPE KORISNIKA SUSTAVA

Članak 22.

(Kategorije potrošnje)

- (1) Prema naponskoj razini na mjestu preuzimanja električne energije i prema načinu potrošnje električne energije krajnji kupci koji koriste distribucijski sustav se razvrstavaju u sljedeće kategorije potrošnje:
  - a) krajnji kupci koji električnu energiju preuzimaju na 35 kV naponu,
  - b) krajnji kupci koji električnu energiju preuzimaju na 10 kV naponu,
  - c) kategorije krajnjih kupaca koje električnu energiju preuzimaju na 0,4 kV naponu su:
    - 1) **kućanstva** - predstavlja potrošnju električne energije u stambenim zgradama, individualnim stambenim objektima, garažama i zajedničkim prostorijama stambenih zgrada, individualnim objektima za odmor,
    - 2) **javna rasvjeta** - potrošnja električne energije za rasvjetu ulica, trgova, mostova, cestovnih tunela, pješačkih prijelaza, spomenika, uređaja za signalizaciju i ostalu rasvjetu na javnim mjestima,
    - 3) **ostala potrošnja** - predstavlja svu ostalu potrošnju električne energije na 0,4 kV naponu, koja se ne svrstava u kategoriju potrošnje kućanstva i javne rasvjete.
- (2) Postojeći krajnji kupac kod koga se mjerenje vrši na naponu nižeg reda, odnosno višeg, od mjesta preuzimanja, svrstava se u kategoriju potrošnje ovisno o naponskoj razini na mjestu preuzimanja električne energije, s tim da se preuzete količine korigiraju za gubitke u transformaciji.

Članak 23.
(Grupe potrošnje)

- (1) U okviru pojedinih kategorija potrošnje određuju se grupe potrošnje prema:
  - a) načinu mjerenja aktivne energije i snage,
  - b) specifičnoj namjeni objekta,
  - c) vršnom opterećenju,
  - d) odobrenoj vršnoj snazi.
- (2) Grupe potrošnje predlaže operator distribucijskog sustava u svom prijedlogu tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava.
- (3) Na temelju analiza FERK može u okviru kategorija potrošnje utvrditi drugačije grupe potrošnje ili uvesti dodatne grupe potrošnje u odnosu na prijedlog iz stavka (2) ovog članka.
- (4) Operator distribucijskog sustava može predložiti uvođenje, ukidanje ili izmjenu bilo koje grupe potrošnje unutar kategorije potrošnje, ali ne može izvršiti promjenu bez odobrenja FERK-a.

Članak 24.
(Kategorija proizvodnje)

Pored kategorija potrošnje utvrđenih ovisno o naponskoj razini preuzimanja električne energije operator distribucijskog sustava može predložiti uvođenje i kategorije proizvodnje za proizvođače električne energije priključene na distribucijsku mrežu.

POGLAVLJE V. TARIFNI ELEMENTI

Članak 25.
(Tarifni elementi za krajnje kupce)

Tarifni elementi su:

- a) **Obračunska snaga (kW)** – snaga koja se obračunava krajnjem kupcu u obračunskom razdoblju na način utvrđen člankom 26. ovog Pravilnika,
- b) **Električna energija:**
  - 1) aktivna električna energija (kWh) - količina aktivne električne energije utrošene u određenom razdoblju,
  - 2) jalova električna energija (kVArh) - količina prekomjerno preuzete jalove električne energije u određenom razdoblju.
- c) **Mjerno mjesto krajnjeg kupca** - element u svezi s održavanjem priključka, očitanjem i servisiranjem i verifikacijom mjernih uređaja, obradom podataka krajnjeg kupca, obračunom, fakturiranjem i naplatom.

Članak 26.
(Obračunska snaga)

- (1) Obračunska snaga je tarifni element izražen u kW (kilovatima), a određuje se za odgovarajuće obračunsko razdoblje (mjesec), na jedan od sljedećih načina:
  - a) mjerenjem vršnog opterećenja, ukoliko krajnji kupac posjeduje mjerni uređaj,
  - b) na osnovi maksimalnog opterećenja iz dodijeljene krivulje opterećenja za mjerna mjesta koja nemaju ugrađena intervalna brojila.
- (2) Izmjereno vršno opterećenje je najveće prosječno ostvareno 15-minutno opterećenje u obračunskom razdoblju.
- (3) Maksimalno opterećenje iz dodijeljene krivulje opterećenja predstavlja najveće prosječno satno opterećenje u obračunskom razdoblju.
- (4) Prilikom obračuna iznosa za obračunsku snagu uzima se vrijednost vršnog opterećenja iz stavka (2) ili maksimalno opterećenje iz stavka (3) ovog članka, koje je postignuto u vrijeme primjene većih dnevnih tarifnih stavova (ukoliko tarifnim dizajnom budu utvrđeni veći i manji tarifni stavovi tijekom dana).
- (5) FERK može odlučiti kako se dio ili ukupni troškovi u svezi sa snagom preračunavaju u troškove električne energije za pojedine kategorije i grupe potrošnje.

Članak 27.

(Aktivna električna energija)

- (1) Aktivna električna energija je tarifni element izražen u kWh (kilovatsatima) i mjeri se mjernim uređajem kod svakog krajnjeg kupca.
- (2) Svaki krajnji kupac priključen na elektroenergetski sustav obavezan je imati mjerni uređaj, a vrstu i karakteristike mjernog uređaja određuje operator distribucijskog sustava sukladno Općim uvjetima za isporuku i opskrbu električnom energijom i pravilniku o mjernom mjestu.

Članak 28.

(Jalova električna energija)

- (1) Jalova električna energija je tarifni element izražen u kVArh (kilovarsatima) i mjeri se mjernim uređajem.
- (2) Krajnjim kupcima se obračunava i naplaćuje samo prekomjerno preuzeta jalova električna energija.
- (3) Prekomjerno preuzeta jalova električna energija je pozitivna razlika između stvarno preuzete jalove električne energije (kVArh) i jalove električne energije koja odgovara faktoru snage $\cos \varphi = 0,95$, odnosno to je jalova električna energija koja prelazi 33% od preuzete aktivne električne energije.

Članak 29.

(Mjerno mjesto krajnjeg kupca)

- (1) Mjerno mjesto krajnjeg kupca je tarifni element vezan za jednog kupca, odnosno za svako pojedinačno mjerno mjesto, ukoliko krajnji kupac ima više mjernih mjesta.
- (2) Troškovi djelatnosti distribucije električne energije koji su vezani za mjerno mjesto krajnjeg kupca su: održavanje priključka, očitavanje, održavanje i servisiranje verifikacija mjernih uređaja, fakturiranje, obračun i naplata.

Članak 30.
(Tarifni elementi za proizvođače)

- (3) Priključna snaga je tarifni element izražen u kW (kilovatima) i označava maksimalnu aktivnu snagu odobrenu za proizvođača u elektroenergetskoj suglasnosti.
- (4) Aktivna električna energija je tarifni element izražen u kWh (kilovatsatima) i označava izmjerenu količinu električne energije koju proizvođač isporuči u distribucijsku mrežu.

POGLAVLJE VI. TARIFNI STAVOVI

Članak 31.
(Raspodjela potrebnog prihoda)

- (1) Odobren potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije raspoređuje se na krajnje kupce i proizvođače priključene na distribucijsku mrežu.
- (2) Potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije koji se raspoređuje na krajnje kupce može se raspodijeliti na tarifne elemente: obračunska snaga i/ili aktivna električna energija i/ili mjerno mjesto krajnjeg kupca.
- (3) Potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije koji se raspoređuje na proizvođače može se raspodijeliti na tarifne elemente: priključna snaga i/ili aktivna električna energija.
- (4) Raspoređeni dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na proizvođače priključene na distribucijsku mrežu može maksimalno iznositi 15%.
- (5) Raspoređeni dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na tarifni element mjerno mjesto krajnjeg kupca može maksimalno iznositi 10%.
- (6) Odobreni trošak za pokrivanje distribucijskih gubitaka raspoređuje se na tarifni element aktivna električna energija.
- (7) Preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije, koji nije raspoređen na proizvođače i tarifni element mjerno mjesto krajnjeg kupca, raspoređuje se na tarifne elemente obračunska snaga i/ili aktivna električna energija.

Članak 32.
(Raspodjela potrebnog prihoda djelatnosti distribucije na kategorije i grupe potrošnje)

- (1) Preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije iz stavka (7) članka 31. koji se raspoređuje na kategorije i grupe potrošnje računa se kako slijedi:

$$PP_{\text{kat+grupe}} = PP_D - PP_{MM} - PP_G$$

gdje su:

- $PP_{\text{kat+grupe}}$ – preostali dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije koji se raspoređuje na kategorije i grupe potrošnje,
- PP_D – potreban prihod djelatnosti distribucije,
- PP_{MM} – dio ukupnog prihoda djelatnosti distribucije raspoređen na tarifni element mjerno mjesto,
- PP_G – prihod distribucije raspoređen na proizvođače priključene na distribucijsku mrežu.

- (2) Potreban prihod djelatnosti distribucije iz stavka (1) rasporedit će se po naponskim razinama 35 kV, 10 kV i 0,4 kV na osnovi transparentnih i objektivnih pravila (ključeva) koje predlaže operator distribucijskog sustava.
- (3) Operator distribucijskog sustava uz prijedloge iz stavka (2) dostavlja analizu i obrazloženje predložene raspodijele.
- (4) Operator distribucijskog sustava za raspodjelu potrebnog prihoda djelatnosti distribucije može koristiti dostupne podatke o udjelu vrijednosti osnovnih sredstava na pojedinoj naponskoj razini u ukupnoj vrijednosti osnovnih sredstava operatora distribucijskog sustava, distribucijskom kapacitetu, instaliranoj snazi transformatorskih stanica, priključnoj snazi krajnjih kupaca (ili procijenjenoj priključnoj snazi za kupce kod kojih se snaga ne mjeri), udjelu kategorija/grupa potrošnje u neistovremenom i/ili istovremenom vršnom opterećenju sustava i druge podatke koji mogu pružiti proporcionalnu i transparentnu osnovu za raspodijelu.

Članak 33.

(Određivanje tarifnih stavova za korisnike distribucijske mreže)

- (1) Tarifni stavovi za korisnike distribucijske mreže primjenjuju se za obračun i fakturiranje usluge korištenja distribucijske i prijenosne mreže korisnicima sustava čiji su objekti priključeni na distribucijsku mrežu radi nadoknade troškova korištenja distribucijske mreže (troškova distribucije i troška distribucijskih gubitaka) i prijenosne mreže (troškova prijenosa, troškova prijenosnih gubitaka, troškova rada NOSBiH-a, troškova usluga sekundarne i tercijarne regulacije i prekomjerno preuzete jalove električne energije).
- (2) Svi korisnici distribucijske mreže moraju plaćati uslugu korištenja mreže (prijenosne i distribucijske - ukupna mrežarina), koja je određena tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava.
- (3) Usluga korištenja distribucijske mreže može se sastojati iz dijela koji se odnosi na tarife za distribucijski kapacitet i gubitke u distribucijskoj mreži kojima se pokrivaju troškovi: rada i održavanja, upravljanja i vođenja distribucijske mreže, razvitka distribucijske mreže, te pokrivanja gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži u iznosu koji odobrava FERK, a na kategorije i grupe potrošnje se alociraju putem tarifnih elemenata aktivna električna energija i/ili obračunska snaga (KM/kWh i/ili KM/kW) i dijela koji se odnosi na tarifu za mjesečnu naknadu (KM), kojom se pokrivaju troškovi vezani za održavanje priključka, očitavanje i servisiranje i verifikacija mjernih uređaja, a na kategorije i grupe potrošnje se u pravilu alociraju preko tarifnog elementa mjerno mjesto krajnjeg kupca, ali se mogu alocirati i preko tarifnih elemenata aktivna električna energija i/ili obračunska snaga (KM/kWh i/ili KM/kW).
- (4) Usluga korištenja mreže (prijenosne i distribucijske - ukupna mrežarina) uz navedeno u stavku (3) ovog članka obuhvaća i tarife prijenosa, rada NOSBiH-a i sistemskih usluga utvrđenih od Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu: DERK). Troškovi prijenosa i rada NOSBiH-a priznaju se u iznosu utvrđenom na temelju jedinične cijene usluga prijenosa i rada NOSBiH-a, koje je utvrdio DERK i elektroenergetske bilance za godinu za koju se utvrđuju tarife. Troškovi sistemskih usluga obračunavaju se na temelju tarife i načina koji propiše DERK.
- (5) Tarifni stavovi za korisnike distribucijske mreže se mogu diferencirati ovisno o dobu dana i sezonama, a kriteriji za diferenciranje se određuju na temelju analize opterećenja i potrošnje po naponskim razinama i kategorijama potrošnje.

DIO TREĆI - TARIFNI POSTUPAK

Članak 34.

(Pokretanje tarifnog postupka)

- (1) Tarifni postupak se pokreće na zahtjev operatora distribucijskog sustava.
- (2) FERK može na vlastitu inicijativu pokrenuti tarifni postupak.
- (3) Tarifni postupak se može pokrenuti radi promjene potrebnog prihoda uslijed promjene jedne ili više komponenti potrebnog prihoda.

Članak 35.

(Obrazac zahtjeva)

- (1) Zahtjev kojim se pokreće tarifni postupak podnosi se na propisanom obrascu FERK-a – Zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže, koji je sastavni dio Priloga I ovog Pravilnika.
- (2) Obrazac za podnošenje zahtjeva može se dobiti u sjedištu FERK-a ili preuzeti sa službene internetske stranice FERK-a.

Članak 36.

(Popunjavanje i dostavljanje zahtjeva)

- (1) Pod podnošenjem zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže podrazumijeva se dostavljanje popunjenog obrasca zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže zajedno s prijedlogom za odobrenje potrebnog prihoda podnositelja zahtjeva i utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže po kategorijama i grupama korisnika sustava, te s pratećom dokumentacijom u pisanoj obliku na adresu FERK-a, neposredno ili putem pošte, a može se poslati i u obliku elektroničke isprave izrađene sukladno posebnom zakonu.
- (2) Ukoliko se zahtjev iz stavka (1) ovog članka šalje elektronički sukladno posebnim propisima, FERK o primitku istog obavještava podnositelja zahtjeva, bez obzira na to je li isti tražio potvrdu o primitku, a zahtjev se smatra dostavljenim u trenutku kad je FERK podnositelju zahtjeva poslao tu potvrdu.
- (3) Popunjen obrazac zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže s prijedlogom iz stavka (1) ovog članka i potpunom pratećom dokumentacijom treba biti ovjeren i potpisan od podnositelja zahtjeva, odnosno njegovog zakonskog zastupnika ili ovlaštenog punomoćnika, a ukoliko se isti dostavlja elektronički s elektroničkim potpisom smatrat će se vlastoručno potpisanim sukladno posebnim propisima.
- (4) Prateću dokumentaciju čine dokumenati koji se dostavljaju uz zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže sukladno Pravilniku o izvještavanju.
- (5) Ukoliko podnositelj zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže svoj zahtjev temelji na dokumentaciji i podacima, koje je sukladno Pravilniku o izvještavanju prethodno podnio FERK-u, obavezan je u zahtjevu navesti datum dostave istih FERK-u.
- (6) U tarifnom postupku koji je pokrenut na vlastitu inicijativu FERK-a, operator distribucijskog sustava je obavezan u roku koji odredi FERK, dostaviti dokumente, podatke i informacije, koje FERK od njega zatraži.

- (7) Podnositelj zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže je obvezan dokazati činjenice na kojima temelji svoj zahtjev, što ne isključuje pravo FERK-a na izvođenje i drugih dokaza koji su bitni za odlučivanje.

Članak 37.

(Jednokratna naknada za obradu zahtjeva)

- (1) Jednokratnu naknadu za obradu zahtjeva FERK utvrđuje Pravilnikom o regulatornim naknadama (Službene novine Federacije BiH, broj 94/23).
- (2) Jednokratna naknada za obradu zahtjeva usplaćuje se prilikom podnošenja zahtjeva FERK-u, a dokaz o uplati se prilaže uz zahtjev.

Članak 38.

(Utvrđivanje potpunosti zahtjeva)

- (1) Zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže je potpun kada je obrazac zahtjeva potpuno i razumljivo popunjen, kada je uz isti dostavljen prijedlog za odobrenje potrebnog prihoda podnosioca zahtjeva i utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže po kategorijama i grupama korisnika sustava i kada je uplaćena jednokratna naknada za obradu zahtjeva.
- (2) U roku ne duljem od 30 dana od dana primitka zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže, FERK u pisanom obliku obavještava podnosioca zahtjeva o nedostatku zahtjeva.
- (3) Ako zahtjev sadrži formalni nedostatak, koji sprječava postupanje po takvom zahtjevu ili je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun, odnosno uz isti nije dostavljen prijedlog iz stavka (1) ovog članka ili nije uplaćena jednokratna naknada za obradu zahtjeva, ne može se samo zbog toga odbaciti. Ukoliko FERK zaprimi takav zahtjev, podnosiocu određuje rok od osam dana radi otklanjanja uočenih nedostataka, osim ukoliko FERK ne odredi neki drugi razuman rok u ovisnosti o konkretnim okolnostima.
- (4) Ako podnositelj ne otkloni nedostatke iz stavka (3) ovog članka u danom roku FERK smatra kako takav zahtjev nije ni podnesen, o čemu se podnositelj zahtjeva posebno upozorava u pozivu na ispravku zahtjeva.

Članak 39.

(Dopuna zahtjeva)

- (1) FERK može tijekom cijelog tarifnog postupka tražiti potrebnu dokumentaciju, koja je neophodna za donošenje odluke po zahtjevu za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže.
- (2) Podnositelj zahtjeva je dužan surađivati u pogledu bilo kojeg FERK-ovog zahtjeva za informacijama i dostavljati dokumentaciju iz stavka (1) ovog članka u rokovima i na način koji odredi FERK.

Članak 40.

(Odustajanje od zahtjeva)

- (1) Podnositelj zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže može odustati od svog zahtjeva tijekom cijelog tarifnog postupka.
- (2) Ako podnositelj odustane od zahtjeva, FERK će donijeti zaključak kojim se postupak obustavlja.
- (3) Ukoliko odustane od zahtjeva, podnositelj zahtjeva ima pravo na povrat uplaćene jednokratne naknade za obradu zahtjeva sukladno FERK-ovom Pravilniku o regulatornim naknadama.

Članak 41.
(Obavijest za javnost)

- (1) Operator distribucijskog sustava koji je podnio zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže sukladno ovom Pravilniku je obavezan obavijestiti korisnike distribucijske mreže o podnesenom zahtjevu putem ispostavljene fakture/računa.
- (2) Obavijest iz stavka (1) ovog članka sadrži:
  - a) postotak predložene promjene tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava za svaku kategoriju i grupu potrošnje i eventualno druge korisnike sustava.
  - b) predloženi datum početka primjene izmijenjenih tarifnih stavova za korisnike distribucijske mreže,
  - c) pravo korisnika sustava u traženju informacije u svezi sa sadašnjim i predloženim tarifnim stavovima za korisnike distribucijske mreže.
- (3) FERK objavljuje obavijest za javnost na način definiran Pravilnikom o javnim raspravama (Službene novine Federacije BiH, broj 95/23), nakon što je zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže zaprimljen kao potpun.

Članak 42.
(Vođenje tarifnog postupka)

- (1) FERK u tarifnom postupku vodi postupak formalne rasprave i odlučuje na način utvrđen ovim Pravilnikom i Pravilnikom o javnim raspravama.
- (2) Kada se zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže, odnosno odluka FERK-a kojom FERK na vlastitu inicijativu pokreće tarifni postupak, temelji na izmjeni jedne ili više komponenti koje utječu na potreban prihod i nastale zbog odluka koje donose nadležna tijela i institucije Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, županija i općina, a koje je operator distribucijskog sustava obavezan primjenjivati, FERK neće održavati formalnu raspravu.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka FERK objavljuje obavijest o pokretanju tarifnog postupka bez održavanja formalne rasprave i objavljuje nacrt rješenja u kojem poziva javnost i određuje rok za dostavljanje komentara na predloženi nacrt.
- (4) FERK može i u slučajevima iz stavka (2) ovog članka odlučiti održati formalnu raspravu ukoliko ocijeni kako je to potrebno.

Članak 43.
(Razmatranje zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže)

- (1) Zahtjev za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže bit će razmatran sukladno metodologiji utvrđenoj ovim Pravilnikom.
- (2) Na temelju prikupljenih dokaza FERK:
  - a) razmatra sve rashode i prihode dostavljene kao temelj predloženom potrebnom prihodu, te prihvaća, odbija ili prilagođava bilo koju stavku koja nije opravdana,
  - b) razmatra cjelokupna sredstva koja su predložena da budu dio regulatorne osnovice, te prihvaća, odbija ili prilagođava vrijednost bilo kojeg od tih sredstava,
  - c) prihvaća, odbija ili prilagođava svaku veličinu ili analizu korištenu za proračun predloženog potrebnog prihoda,
  - d) prihvaća predložene tarife ili ih prilagođava na odgovarajući način.

Članak 44.

(Donošenje rješenja o potrebnom prihodu)

- (1) Nakon formalne rasprave, FERK razmatra izvješće voditelja postupka kao i komentare koje su stranke dostavile na izvješće, zasnivajući svoju odluku na činjenicama i dokazima iz pisanog izvješća, na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka.
- (2) Ukoliko se tarifni postupak vodio bez održavanja formalne rasprave, FERK razmatra komentare javnosti dostavljene u svezi s obavijesti iz članka 42. stavak (3) ovog Pravilnika.
- (3) FERK na redovitoj sjednici u obliku rješenja, odobrava potreban prihod koji utvrđuje na temelju opravdanih troškova obavljanja djelatnosti distribucije električne energije.
- (4) Rješenje se donosi u pisanom obliku i sadrži obrazloženje temelja za postupanje po svim bitnim pitanjima, pozivajući se na iznesene činjenice i dokaze.
- (5) FERK rješenje dostavlja strankama i objavljuje na službenoj internetskoj stranici FERK-a.

Članak 45.

(Donošenje odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijske mreže)

- (1) Nakon donošenja rješenja iz članka 44. ovog Pravilnika, FERK posebnom odlukom, na redovitoj sjednici donosi tarifne stavove za korisnike distribucijske mreže.
- (2) FERK može na vlastitu inicijativu, pokrenuti analizu primjene tarifnih stavova za korisnike distribucijske mreže, te može izmijeniti odluku o tarifnim stavovima za korisnike distribucijske mreže i donijeti nove tarifne stavove za korisnike distribucijske mreže.
- (3) Tarifni stavovi za korisnike distribucijske mreže će biti važeći u roku koji odredi FERK, a u suprotnom isti će se primjenjivati do donošenja nove odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijske mreže.
- (4) Odluku o tarifnim stavovima za korisnike distribucijske mreže FERK objavljuje na službenoj internetskoj stranici FERK-a, a izreku u Službenim novinama Federacije BiH.

Članak 46.

(Regulatorno razdoblje za obračun tarifa za korištenje distribucijske mreže)

- (1) Tarife za korištenje distribucijske mreže utvrđuju se za regulatorno razdoblje od četiri godine.
- (2) Izuzetno, u slučaju značajnih promjena parametara na kojima je zasnovan izračun tarifa za

korištenje distribucijske mreže, iznosi tarifa se mogu izmijeniti i tijekom trajanja regulatornog razdoblja na temelju obrazloženog zahtjeva operatora distribucijskog sustava ili na inicijativu FERK-a.

Članak 47.

(Posebne naknade na temelju propisa jedinica lokalne samouprave)

- (1) Operator distribucijskog sustava obračunava troškove posebnih naknada, koje plaća na temelju propisa jedinica lokalne samouprave u fazi uporabe objekta samo krajnjim kupcima na području odnosno jedinice lokalne samouprave.
- (2) Naknada iz stavka (1) ovog članka iskazuje se kao posebna stavka na računu za utrošenu električnu energiju, u dijelu računa koji se odnosi na naknadu za korištenje distribucijske mreže.
- (3) Operator distribucijskog sustava dostavlja FERK-u prijedlog jediničnog iznosa posebne naknade iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Operator distribucijskog sustava je obavezan dostaviti FERK-u sve podloge i dokaze na temelju kojih FERK može odobriti prijedlog jediničnog iznosa posebne naknade.

Članak 48.

(Pristup javnosti)

Operator distribucijskog sustava je obavezan rješenja i odluke FERK-a učiniti dostupnim svojim korisnicima distribucijske mreže na jedan od sljedećih načina: objavom na svojoj službenoj internetskoj stranici, putem oglasa u visoko tiražnom dnevnom tisku i/ili drugim sredstvima javnog informiranja, prikladnim brošurama koje se bez naknade mogu podići u organizacijskim jedinicama operatora distribucijskog sustava za informiranje korisnika distribucijske mreže i letcima uz račun.

Članak 49.

(Nadgledanje)

FERK nadgleda operatora distribucijskog sustava u primjeni odobrenih tarifnih stavova za korisnike distribucijske mreže sukladno Pravilniku o nadgledanju i drugim pravilima i propisima FERK-a.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 50.

(Prijelazno razdoblje)

- (1) Prijelazno razdoblje, u smislu ovog Pravilnika, znači razdoblje do završetka procesa razdvajanja nakon kojeg će operator distribucijskog sustava obavljati djelatnost

distribucije električne energije neovisno od ostalih elektroenergetskih djelatnosti, odnosno do pribavljanja FERK-ove dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije sukladno članku 167. Zakona o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine.

- (2) U prijelaznom razdoblju dva javna elektroprivredna poduzeća: Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar, imatelji FERK-ove dozvole za rad za distribuciju električne energije, obavljaju ulogu operatora distribucijskog sustava.
- (3) U prijelaznom razdoblju će se troškovi za nadoknadu distribucijskih gubitaka utvrđivati na temelju slijedeće formule:

$$T_{DG} = E_{DG} * C_{DG}$$

gdje su:

T_{DG} - troškovi za nadoknadu distribucijskih gubitaka,

E_{DG} - energija distribucijskih gubitaka,

C_{DG} - cijena električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka.

- (4) U prijelaznom razdoblju se kao cijena električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka, iz stavka (3) ovog članka, uzima ponderirana ostvarena cijena trgovine električnom energijom u Federaciji Bosne i Hercegovine u razdoblju od prethodnih 12 mjeseci imatelja FERK-ove dozvole za obavljanje djelatnosti opskrbe i trgovine električnom energijom. Kao temelj za utvrđivanje ponderirane ostvarene cijene trgovine električnom energijom uzimaju se podaci koje su imatelji dozvola obvezni dostavljati FERK-u sukladno Pravilniku o izvještavanju. Navedenu cijenu FERK ažurira mjesečno i objavljuje na svojoj službenoj internetskoj stranici.
- (5) U prijelaznom razdoblju u potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije bit će uključeni i priznati troškovi direkcije javnog elektroprivrednog poduzeća u iznosu raspodjeljenih troškova na djelatnost distribucije električne energije odobrenih u zadnjem provedenom tarifnom postupku za djelatnost distribucije električne energije.
- (6) Utvrđivanje i odobravanje potrebnog prihoda vrši se u odnosu na prosječne vrijednosti prihoda, rashoda i regulatorne osnovice ostvarene u trogodišnjem razdoblju koje prethodi godini u kojoj se pokreće tarifni postupak.
- (7) U prijelaznom razdoblju Operator distribucijskog sustava dužan je dostaviti svu potrebnu dokumentaciju, kao i ostalu relevantnu dokumentaciju, te obrazložiti opravdanost svih stavki poslovne aktivnosti, kao i razloge njihova odstupanja u odnosu na prosječno trogodišnje ostvarenje ovih vrijednosti koje prethode godini u kojoj se pokreće tarifni postupak.
- (8) U prijelaznom razdoblju neće se primjenjivati članak 8., članak 21., članak 42. stavak (2), stavak (3) i stavak (4), članak 44. stavak (2) i članak 45. stavak (2) ovog Pravilnika.

Članak 51.

(Prilozi uz Pravilnik)

Sastavni dio ovog Pravilnika je Prilog 1, koji sadrži obrazac Zahtjeva za utvrđivanje tarifa za korištenje distribucijske mreže.

Članak 52.
(Prestanak valjanosti pravilnika)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje valjanost Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke (Službene novine Federacije BiH, broj 37/13).

Članak 53.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH.

PREDSJEDAVALJUĆI FERK-a

Samir Hadžihusejnović

Broj:
Mostar, _____ godine

Prilog 1

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

MOSTAR
Kneza Domagoja 12A

**ZAHTJEV ZA UTVRĐIVANJE TARIFA ZA KORIŠTENJE
DISTRIBUCIJSKE MREŽE**

a) **OPĆI PODATCI PODNOSITELJA ZAHTJEVA**

Naziv	
Sjedište	
Identifikacijski broj	
Telefon	
Elektronska adresa	

b) PODATCI O PREDLOŽENOJ TARIFI :			
Prijedlog datuma primjene predložene tarife			
Tablični pregled predloženih tarifa za korištenje distribucijske mreže			
Predložen potreban prihod			
Predložen iznos za pokrivanje distribucijskih gubitaka			
Kategorije potrošnje	Planirane tarife za korištenje distribucijske mreže uključujući gubitke električne energije u distribucijskoj mreži		
	[KM/kW]	[KM/kWh]	[KM/MM]
Krajnji kupci na 35 kV naponu			
Krajnji kupci na 10 kV naponu			
Krajnji kupci na 0,4 kV naponu - Kućanstvo			
Krajnji kupci na 0,4 kV naponu - Ostala potrošnja			
Krajnji kupci na 0,4 kV naponu - Javna rasvjeta			
Kategorija proizvodnje			X

c) UTJECAJ PREDLOŽENE TARIFE NA KATEGORIJE I GRUPE KORISNIKA SUSTAVA

d) PRIJEDLOG TARIFNIH STAVOVA ZA KORISNIKE DISTRIBUCIJSKE MREŽE (ukupna distribucijska mrežarina)
Napomena: Prijedlog tarifnih stavova osim troškova: rada i održavanja, vođenja distribucijske mreže, razvoja distribucijske mreže, pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, održavanje priključaka, održavanje, očitavanje i servisiranje i verifikacija mjernih uređaja, treba obuhvatiti troškove: prijenosne mreže, usluga sekundarne i tercijarne regulacije i prekomjerno preuzete reaktivne energije.

Mjesto i datum:

M.P.

Potpis podnositelja zahtjeva:
